

[Elsebeth Kock-Petersen]

Jeg mener, at regeringens lovforslag på mange måder er godt, og jeg synes bestemt også, at tonen i bemærkningerne om den enkeltes beslutninger er ganske glimrende. Det, der bekymrer mig, er, at man i realiteten – altså når vi kommer til lovparagrafferne – ikke følger sin egen positive opfattelse af den enkeltes selvbestemmelsesret.

Det er baggrunden for, at jeg i betænkningssbidraget har stillet ændringsforslag nr. 8, hvorefter § 14, stk. 3, skal udgå.

Baggrunden er, at jeg synes, det bør være sådan, at man må leve op til det, man i virkeligheden selv siger, nemlig at det skal være den enkeltes tilkendegivelse, der er det afgørende.

Jeg synes, det er ganske glimrende, at regeringens lovforslag ikke begrænser sig til, at det kun er i de tilfælde, hvor donoren skriftligt har tilkendegivet sig, men at den skriver i § 14, stk. 2, i lovforslaget, at man kan bruge organer fra folk, der skriftligt eller mundtligt har tilkendegivet, at de godt vil være donor.

Den situation, jeg synes er uholdbar, er, hvor man skal til at spørge de pårørende i stedet for. Jeg forstår meget vel, at det kan være ganske glimrende, at man får dette praktiske forhold til døden, at nu må man altså til at få taget stilling til det. Jeg forstår, at det kan man meget vel rationelt og logisk da bare sige ja eller nej til. Men for mig at se ligger der et overgreb i forhold til de pårørende, som i virkeligheden rent følelsesmæssigt – hverken særlig rationelt eller logisk – er i en utrolig belastende situation i forvejen.

Derfor har jeg stillet dette ændringsforslag, sådan at vi kan få fastslået, at det må, hvad flere jo har været inde på, være den enkeltes egen beslutning, der er det afgørende i den situation. Jeg håber, at vi kan få Folketinget til at fastslå ikke bare i tonen og i ordene, men også i paragrafferne, at det skal være sådan.

Glistrup (FP):

Den mest massive enighed om disse to lovforslag går nok på, at det findes naturligt, at der består stor uenighed med hensyn til, hvordan man stiller sig til hovedlinjerne og til detaljerne, f.eks. i de enkelte ændringsforslag.

For mit eget vedkommende er jeg fuldstændig enig i, at der i en sag som denne må være meget divergerende opfattelser. Nok er det forhold, som jo for det enkelte menneske har enormt stor betydning og er noget, der er med

til at forme det fremtidige liv for de efterlevende, men set i den samfundsmæssige sammenhæng gør det såmænd ikke så stor forskel, om den ene eller den anden gruppe skulle sejre ved de afstemninger, der nu kommer til at finde sted.

Ingen kan bagefter komme og sige, at det lykkeligste for samfundet er, om man nu er nået frem til den ene løsning eller til den anden løsning, eller om det ene er overensstemmende med ordentlig socialisme eller uordentlig tulipandyrkning, eller hvad man nu ellers kunne tænke sig til at man kunne anvende af kriterier.

Der må tages stilling efter den enkeltes livserfaringer og temperament, og det er i meget vidt omfang et spørgsmål om den enkeltes moral.

For mit vedkommende er det sådan, at jeg finder det aldeles selvfølgeligt, at hvert enkelt menneske aldeles frit må forme sin egen moralopfattelse ud i alle detaljer. Det er ikke noget, man skal slå hinanden oven i hovedet med, at den ene skulle have en bedre moral på et eller andet punkt og den anden være en skidt fyr rent moralsk.

Derfor er det mig en vederstyggelighed, at dette Folketing har fundet på at sige, at nogle bestemte mennesker skal være statsbetalte moralister og særlig anerkendte ved at sidde i Etisk Råd. De er hverken værre eller bedre end de 5,1 millioner andre danskere til at tage stilling til moralske affærer.

De erfaringer, vi har med Etisk Råd, har efter min mening været, at man har været usædvanlig uheldig med de personer, man har udpeget til det. Vi har så udpræget et indtryk af, at de først og fremmest har været interesseret i at gøre reklame for sig selv og i at møve sig frem og gøre sig bemærket med nogle særlige synspunkter af den ene eller anden art.

Så hvis man hurtigst muligt kunne få dette Etisk Råd likvideret på grund af de holdninger, det har indtaget i denne sag og i andre sager, så ville der være umådelig meget vundet.

Når man specielt skal tage stilling til disse emner, så må man gøre sig to ting klart: For det første er det af hensyn til de bedst opnåelige resultater for de overlevende, der eventuelt skal overtage nyrer eller andre organer, vigtigt, at der kommer en hurtig afgørelse.

For det andet er det at træffe en hurtig afgørelse meget, meget svært og fører meget vel ud i